

ESİNTİLER

ZEYNEP ORAL

Gülümsemeye Dava Açan... Eleştiriye Baş Tacı Eden...

Sergiyi gezerken, bütün o karikatürleri tek tek incelerken, yalnız benim değil, herkesin ama herkesin yüreğinden aynı duygular geçiyor, ağızlarından aynı sözcükler dökülüyordu:

"Bir de bugünkü duruma bak! Bugün başımızdakinin, eleştiriye, karikatüre, gülümsemeye tahammülü yok! Karikatüristlere dava açıp duruyor!"

(Sevgili okurlar, karikatür deyince... Bu hafta Gırgır'ın kapağında **Ali Anıl**'ın "Rotamız Filistin/ Amacımız Oy" karikatürünü sakın kaçırmayın... "Recep Bey Gazze'ye oğlunun gemisi ile gitsin kampanyası" önerisine canı gönülden katıldığımı bildiririm.)

Bir Nokta Sanat Galerisi'nde açılan **Erdal İnönü** karikatürleri sergisinden söz ediyorum... Sevinç ve Erdal İnönü Vakfı, Karikatürcüler Derneği'yle birlikte düzenlemişti. Düşünce **Sevinç İnönü**'den gelmişti. Erdal İnönü'nün doğum gününü bu sergiyle kutlamak, yaratıcı bir eyleme dönüşmüştü. O eylemin arasına hoşgörü, zekâ, mizah anlayışı, eleştiriye gülümseme gibi yetenekler ve elbet Erdal Bey'in deyişiyle "Aslan sosyal demokratların" birleşebilmesi dürtüsü de karışmıştı.

Kapıda **Gülbüz Doğan Ekşioğlu**'nun İnönü tablosu ve **Cihat Hazerdağı**'nın İnönü kuklası karşılıyordu bizleri. Sonra aralarında **Ali Ulvi, Bedri Koraman, Erdoğan Başol, İsmail Gülgeç, Nihar Tüblek, Semih Poroy, Tan Oral, Bedri Koraman** ve daha nicelerinin karikatürleri ve **Can Kırac**'ın fotoğraf kolajları arasında bir geziye çıkıyorduk. Bu aynı zamanda Türkiye'nin bir dönemine de yolculuktu. Bana hoyratlığı, kaba sabalığı, magandalığı değil; inceliği, görgüyü, terbiyeyi, efendiliği ama en çok insana saygıyı anımsatan bir yolculuk...

Karikatür, eleştiriye, gülümsemeye, düşünceyi çizgiyle buluşturan bir sanat dalı. Bu sanat dalına gösterilen tepki de elbet kişiliğe dair ipucu vermede harika bir yol gösterici... Gülümsemeye dava açan, eleştiri karşısında yasakçı kesilen, diktatörleşen politikacı da vardı... Eleştiriye baş tacı edip her karikatürü gülümseyerek karşılayan da vardı... Sergiyi gezerken belki de **Musa Kart**'ın yün topuna, iplere dolanmış kedisini sık sık düşünmem bundandı.

Gülümsemeye ihtiyaç var

Hükümette ve yandaş medyada kimilerinin haykıranca savaş naraları attığı şu günlerde, gülümsemeye ihtiyacımız var.

Açılıştaki **Müjdat Gezen**'den birkaç Erdal Bey öyküsü dinlemek, benim için müthiş bir armağan oldu... Üstelik bunları bana Erdal Bey'in sesini taklit ederek oyunculuk hünerini döktürerek anlattı:

"Birkaç politikacıyla bir restorana giden Erdal İnönü'ye garson, ne yemek istediklerini sorar. Erdal Bey'in yanıtı: Teşekkürler, biz birbirimizi yiyeceğiz..."

"Sevinç Hanım, 'Koş Erdal burada fare var' diye avaz avaz haykırı! Erdal Bey hiç istifini bozmadan yanıtlar: Ben kedi miyim!"

Sergiden sonra **Ümit Aslanbay**'ın yazdığı, **Tan Oral**'ın çizgilerle bütünlediği "2. İnönü Hikâyeleri" kitabını (Boyut Yayınları) bir çırpıda okudum. Bir öykü de kitaptan:

Bir toplantıda, özgeçmişi -elbet fizik alanı ağır basarak- anlatılır... Sonunda kendi şöyle der:

"Şimdi benden siyasi ve ekonomik reçete isteyeceksiniz. Ömrü fizikle geçmiş bir insan, neden siyaset ve ekonomi konuşmak için burada diyeceksiniz. Aslında ben de şaşıım... Verilen özgeçmişimde şaşkınlığınızı giderecek pasaj eksikti. Bir müdahale oldu, partiler kapatıldı. O zamana kadar siyaset yapmış liderler yasaklandı. Yeni insanlara gereksinim duyuldu... Ömrü fizikle geçmiş bir insanın siyaset ve ekonomi konuşması ancak böyle olağanüstü bir dönemle açıklanabilir..."

Daha sonra **Melih Cevdet**'le yaptığı sohbetle politikaya atılışını şöyle açıklar: "Vallahi benim geçerli bir nedenim var. Benden daha kötülerinin yönetmesini istemiyorum."

zeynep@zeyneporal.com
faks: 0212 257 16 50